I

*(Meddelanden)*

# RÅDET

## GEMENSAM STÅNDPUNKT (EG) nr 38/2003

**antagen av rådet den 26 maj 2003**

**inför antagandet av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/. . ./EG av den . . . om vidareutnyttjande av handlingar från den offentliga sektorn**

(2003/C 159 E/01)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 95 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag ([1]),

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ([2]),

med beaktande av Regionkommitténs yttrande ([3]),

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget ([4]), och

av följande skäl:

(1) Enligt fördraget skall en inre marknad inrättas och ett system skapas som säkerställer att konkurrensen på den inre marknaden inte snedvrids. Harmonisering av regler och praxis i medlemsstaterna när det gäller utnyttjande av information från den offentliga sektorn bidrar till att dessa mål kan uppnås.

(2) Utvecklingen mot ett informations- och kunskapssamhälle påverkar livet för alla medborgare i gemenskapen, bland annat genom att de får nya möjligheter att få tillgång till och tillägna sig kunskap.

(3) Digitalt innehåll spelar en viktig roll i denna utveckling. Innehållsproduktion har åstadkommit en snabb ökning av antalet arbetstillfällen under de senaste åren och fortsätter att göra det. De flesta av dessa arbetstillfällen skapas i små nystartade företag.

(4) Den offentliga sektorn samlar in, framställer, reproducerar och sprider en mängd information inom många verksamhetsområden som social och ekonomisk information, geografisk information, väderinformation, turistinformation, affärsinformation, patentinformation och information om utbildning.

(5) Ett av huvudsyftena med inrättandet av en inre marknad är att skapa möjligheter att främja utvecklingen av gemenskapsomfattande tjänster. Information från den offentliga sektorn utgör ett betydelsefullt utgångsmaterial för produkter och tjänster med digitalt innehåll, och den kommer att bli en ännu viktigare innehållsresurs genom utvecklingen av trådlösa innehållstjänster. En omfattande gränsöverskridande geografisk täckning kommer också att vara av avgörande betydelse i detta sammanhang. Större möjligheter att vidareutnyttja information från den offentliga sektorn bör bland annat göra det möjligt för europeiska företag att utnyttja dess potential och bidra till ekonomisk tillväxt och skapande av arbetstillfällen.

(6) Det finns betydande skillnader i regler och praxis mellan medlemsstaterna när det gäller utnyttjande av informationsresurser i den offentliga sektorn, vilka utgör hinder för att den fulla ekonomiska potentialen hos denna viktiga informationsresurs skall kunna fås fram. Nationella regler och nationell praxis bör därför genomgå ett minimum av harmonisering när det gäller vidareutnyttjande av handlingar från den offentliga sektorn, i fall då skillnader i nationella föreskrifter och nationell praxis eller bristen på tydlighet utgör ett hinder för en väl fungerande inre marknad och för en tillfredsställande utveckling av informationssamhället i gemenskapen.

(7) Utan ett minimum av harmonisering på gemenskapsnivå kan dessutom nationellt lagstiftningsarbete, som redan har inletts i en rad medlemsstater till följd av den tekniska utvecklingen, leda till ännu större skillnader. Effekterna av sådana rättsliga skillnader och osäkerhetskällor kommer att öka i takt med den fortsatta utvecklingen av informationssamhället, som redan i hög grad har lett till ett ökat utnyttjande av information över nationsgränserna.

---

([1]) EGT C 227 E, 24.9.2002, s. 382.

([2]) EGT C 85, 8.4.2003, s. 25.

([3]) EGT C 73, 26.3.2003, s. 38.

([4]) Europaparlamentets yttrande av den 12 februari 2003 (ännu ej offentliggjort i EUT), rådets gemensamma ståndpunkt av den 26 maj 2003 och Europaparlamentets beslut av den . . . (ännu ej offentliggjort i EUT).

(8) Det behövs en allmän ram för villkoren för vidareutnyttjande av handlingar från den offentliga sektorn för att rättvisa, proportionella och icke-diskriminerande villkor för vidareutnyttjande av sådan information skall kunna säkerställas. Offentliga myndigheter samlar in, framställer, reproducerar och sprider handlingar för att fullgöra sina offentliga plikter. Att utnyttja sådana handlingar av andra skäl utgör vidareutnyttjande. Medlemsstaterna kan i sin politik gå längre än de miniminormer som fastställs i detta direktiv och följaktligen tillåta mer omfattande vidareutnyttjande.

(9) Detta direktiv innehåller ingen skyldighet att tillåta vidareutnyttjande av handlingar. Beslutet om huruvida vidareutnyttjande skall tillåtas eller ej kommer fortfarande att fattas av medlemsstaterna eller den berörda offentliga myndigheten. Direktivet bör gälla sådana handlingar som görs tillgängliga för vidareutnyttjande när offentliga myndigheter beviljar licens för, säljer, sprider, utbyter eller lämnar ut information. För att undvika korssubventionering innefattar detta vidareutnyttjande ytterligare användning av handlingar inom den egna organisationen för verksamheter som inte ryms inom den offentliga verksamheten. Icke-offentlig verksamhet omfattar normalt bland annat tillhandahållande av handlingar som framställs och prissätts enbart på affärsmässiga grunder och i konkurrens med andra marknadsaktörer. Avsikten är inte att definitionen av ”handling” skall omfatta datorprogram. Direktivet bygger på medlemsstaternas befintliga bestämmelser om tillgång och ändrar inte de nationella reglerna om tillgång till handlingar. Direktivet är inte tillämpligt på sådana fall då medborgare eller företag enligt de relevanta bestämmelserna om tillgång endast kan få tillgång till en handling om de kan visa att de har ett särskilt intresse. Offentliga myndigheter bör uppmuntras att se till att alla handlingar som de innehar görs tillgängliga för vidareutnyttjande. Offentliga myndigheter bör främja och uppmuntra vidareutnyttjande av handlingar, inbegripet officiella handlingar av lagstiftningskaraktär och administrativ karaktär, i de fall den offentliga myndigheten har rätt att tillåta vidareutnyttjandet.

(10) Definitionerna av ”offentlig myndighet” och ”organ som lyder under offentlig rätt” är hämtade från direktiven om offentlig upphandling (92/50/EEG [1], 93/36/EEG [2], 93/37/EEG [3] och 98/4/EG [4]). Offentliga företag omfattas inte av dessa definitioner.

(11) I detta direktiv föreslås en allmän definition av termen handling i linje med utvecklingen i informationssamhället. Den täcker varje framställning av handlingar, fakta eller information – och varje sammanställning av dessa handlingar, dessa fakta eller denna information – oberoende av medium (på papper eller lagrat i elektronisk form eller i form av ljud- och bildinspelningar eller audiovisuella inspelningar) som finns hos offentliga myndigheter. En handling som finns hos en offentlig myndighet är en handling vars vidareutnyttjande denna myndighet har laglig befogenhet att tillåta.

(12) Tidsfristerna för att besvara en begäran om vidareutnyttjande bör vara rimliga och i linje med motsvarande tidsfrister för att besvara en begäran om att få tillgång till handlingen enligt de relevanta bestämmelserna om tillgång, så att skapandet av sammanställningar av nya informationsprodukter och informationstjänster på alleuropeisk nivå stimuleras.

(13) Möjligheterna till vidareutnyttjande kan förbättras genom en begränsning av behovet av att digitalisera pappersbaserade handlingar eller av att behandla digitala filer för att göra dem kompatibla med varandra. Därför bör de offentliga myndigheterna se till att handlingarna är tillgängliga i alla redan befintliga format eller språkversioner, genom elektroniska medel om så är möjligt och lämpligt. Offentliga myndigheter bör vara välvilligt inställda till en begäran om ett utdrag ur en befintlig handling om det endast krävs ett enkelt handgrepp för att tillmötesgå en sådan begäran. Offentliga myndigheter bör emellertid inte vara skyldiga att tillhandahålla ett utdrag ur en handling om detta kräver orimligt stora ansträngningar.

(14) I detta direktiv erkänns att det begärs av vissa offentliga myndigheter att de skall vara helt eller delvis självfinansierande och vara beroende av inkomster från försäljningen av handlingar för att effektivt fullgöra sin offentliga uppgift. I detta direktiv tillåts därför de offentliga myndigheterna att ta ut de totala kostnaderna för insamling, framställning, reproduktion och spridning av handlingar, tillsammans med en rimlig avkastning på investeringar. Framställning omfattar skapande och sammanställning; spridning kan också inbegripa användarstöd. Kostnadstäckning, tillsammans med en rimlig avkastning på investeringar, utgör en övre gräns för avgifterna, eftersom oskäliga priser bör förhindras. Medlemsstaterna eller de offentliga myndigheterna kan välja den lämpligaste metoden för kostnadsberäkning i enlighet med de redovisningsprinciper som gäller för den berörda offentliga myndigheten. Den övre gräns för avgifter som fastställs i detta direktiv påverkar inte medlemsstaternas eller de offentliga myndigheternas rätt att ta ut lägre avgifter eller inga avgifter alls, och medlemsstaterna bör uppmuntra offentliga myndigheter att göra handlingar tillgängliga mot avgifter som inte överstiger marginalkostnaderna för reproduktion och spridning av handlingarna.

(15) Utvecklingen av en informationsmarknad som omfattar hela gemenskapen kräver att villkoren för vidareutnyttjande av handlingar från den offentliga sektorn är tydliga och allmänt tillgängliga. Därför bör alla tillämpliga villkor för vidareutnyttjande av handlingarna klargöras för dem som kan komma att vidareutnyttja den informationen. Medlemsstaterna bör uppmuntra upprättandet av index över tillgängliga handlingar, vilka om möjligt bör vara elektroniskt tillgängliga, för att främja och underlätta begäran om vidareutnyttjande.

---

(1) EGT L 209, 24.7.1992, s. 1. Direktivet senast ändrat genom kommissionens direktiv 2001/78/EG (EGT L 285, 29.10.2001, s. 1).

(2) EGT L 199, 9.8.1993, s. 1. Direktivet senast ändrat genom kommissionens direktiv 2001/78/EG.

(3) EGT L 199, 9.8.1993, s. 54. Direktivet senast ändrat genom kommissionens direktiv 2001/78/EG.

(4) EGT L 101, 1.4.1998, s. 1.

(16) I vissa fall kommer handlingar att vidareutnyttjas utan att det finns något licensavtal. I andra fall kommer licenser att utfärdas med villkor för licenstagarens vidareutnyttjande av handlingarna med avseende på ansvar, korrekt utnyttjande av handlingar, garantier för att handlingarna inte kommer att ändras och redovisande av källa. Om offentliga myndigheter utfärdar licenser för vidareutnyttjande av handlingar bör licensvillkoren vara skäliga och tydliga. Standardiserade licenser, som finns elektroniskt tillgängliga, kan också spela en viktig roll i detta avseende. Medlemsstaterna bör därför sörja för att standardiserade licenser finns tillgängliga.

(17) Villkoren för vidareutnyttjande bör vara icke-diskriminerande för jämförbara kategorier av vidareutnyttjande. Detta bör t.ex. inte hindra avgiftsfritt utbyte av information mellan offentliga myndigheter när de utövar sin offentliga verksamhet, även om andra aktörer måste betala avgifter för att vidareutnyttja samma handlingar. Detta bör inte heller hindra att olika avgifter tillämpas för kommersiellt och icke-kommersiellt vidareutnyttjande.

(18) Offentliga myndigheter bör följa konkurrensreglerna när de fastställer principerna för vidareutnyttjande av handlingar och i möjligaste mån undvika exklusiva avtal mellan dem själva och privata parter. För att tillhandahålla en tjänst av allmänt ekonomiskt intresse kan det dock ibland vara nödvändigt med ensamrätt att vidareutnyttja specifika handlingar från den offentliga sektorn. Detta kan vara fallet om ingen kommersiell utgivare skulle offentliggöra informationen utan en sådan ensamrätt.

(19) Detta direktiv bör genomföras och tillämpas i full överensstämmelse med principerna för skyddet av personuppgifter i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter ([1]).

(20) Immateriella rättigheter som innehas av tredje man påverkas inte av detta direktiv. Det bör klargöras att begreppet immateriella rättigheter här syftar enbart på upphovsrätt och närstående rättigheter (inklusive sui generis-skydd). Detta direktiv är inte tillämpligt på handlingar som omfattas av industriell äganderätt, t.ex. patent, registrerade formgivningar och varumärken. Direktivet påverkar inte förekomsten av immateriella rättigheter hos offentliga myndigheter eller deras äganderätt av desamma, och det medför inte heller någon begränsning av utövandet av dessa rättigheter utöver de gränser som fastställs i detta direktiv. De skyldigheter som åläggs enligt detta direktiv bör endast tillämpas i den mån de är förenliga med bestämmelserna i internationella avtal om skydd av immateriella rättigheter, i synnerhet Bernkonventionen för skydd av litterära och konstnärliga verk (nedan kallad ”Bernkonventionen”) och avtalet om handelsrelaterade immateriella rättigheter (nedan kallat ”TRIPS-avtalet”). Offentliga myndigheter bör emellertid använda sin upphovsrätt på ett sätt som underlättar vidareutnyttjande.

(21) Detta direktiv påverkar inte tillämpningen av Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/29/EG av den 22 maj 2001 om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället ([2]) eller Europaparlamentets och rådets direktiv 96/9/EG av den 11 mars 1996 om rättsligt skydd för databaser ([3]). I detta fastställs villkoren för de offentliga myndigheternas utövande av sina immateriella rättigheter på den inre marknaden för information när de tillåter vidareutnyttjande av handlingar.

(22) Eftersom målen för den föreslagna åtgärden, nämligen att underlätta skapandet av gemenskapsomfattande informationsprodukter och informationstjänster som bygger på handlingar från den offentliga sektorn, att främja privata företags effektiva och gränsöverskridande användning av handlingar från den offentliga sektorn för att skapa förädlade informationsprodukter och informationstjänster och att begränsa snedvridningen av konkurrensen på gemenskapsmarknaden, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och de därför, med hänsyn till att den nämnda åtgärden verkligen omfattar och inverkar på hela gemenskapen, bättre kan uppnås på gemenskapsnivå, kan gemenskapen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål. Genom detta direktiv bör en minimiharmonisering uppnås, varigenom ytterligare skillnader mellan medlemsstaterna undviks när det gäller vidareutnyttjande av handlingar från den offentliga sektorn.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

**ALLMÄNNA BESTÄMMELSER**

*Artikel 1*

**Syfte och räckvidd**

1. I detta direktiv fastställs en minimiuppsättning regler för vidareutnyttjande av handlingar som finns hos offentliga myndigheter i medlemsstaterna.

([1]) EGT L 281, 23.11.1995, s. 31.

([2]) EGT L 167, 22.6.2001, s. 10.

([3]) EGT L 77, 27.3.1996, s. 20.

2. Detta direktiv skall inte tillämpas på

a) handlingar vars tillhandahållande inte omfattas av den offentliga verksamhet som bedrivs av de berörda offentliga myndigheterna, enligt den definition som ges i lagstiftning eller andra bindande regler i medlemsstaten eller, i avsaknad av sådana regler, enligt den definition som följer gängse administrativ praxis i den aktuella medlemsstaten,

b) handlingar för vilka tredje man innehar immateriella rättigheter,

c) handlingar som undantas från tillgång enligt medlemsstaternas bestämmelser om tillgång, bland annat med hänsyn till

— skyddet av den inre säkerheten (dvs. statens säkerhet), försvaret eller den allmänna säkerheten,

— insynsskydd för statistiska uppgifter eller skyddet av affärshemligheter,

d) handlingar som finns hos offentliga radio- och TV-företag och deras dotterbolag eller hos andra organ eller deras dotterbolag för fullgörandet av ett uppdrag att verka i allmänhetens tjänst på radio- eller TV-området,

e) handlingar som finns hos utbildnings- och forskningsinstitutioner som skolor, universitet, arkiv, bibliotek och forskningsinrättningar, inklusive i förekommande fall organisationer som inrättats för överföring av forskningsresultat,

f) handlingar som finns hos kulturinstitutioner som museer, bibliotek, arkiv, orkestrar, operahus, balettkårer och teatrar.

3. Detta direktiv bygger på medlemsstaternas gällande bestämmelser om tillgång och ändrar inte de nationella reglerna om tillgång till handlingar som finns hos offentliga myndigheter. Detta direktiv skall inte tillämpas på sådana fall då medborgare eller företag enligt bestämmelserna om tillgång måste visa att de har ett särskilt intresse för att få tillgång till handlingarna.

4. Tillämpningen av detta direktiv skall inte på något sätt påverka skyddsnivån för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter enligt bestämmelserna i gemenskapslagstiftningen och nationell lagstiftning, och i synnerhet ändras inte genom detta direktiv de skyldigheter och rättigheter som anges i direktiv 95/46/EG.

5. De skyldigheter som åläggs enligt detta direktiv skall endast tillämpas om de är förenliga med bestämmelserna i internationella överenskommelser om skydd av immateriella rättigheter, i synnerhet Bernkonventionen och TRIPS-avtalet.

*Artikel 2*

**Definitioner**

I detta direktiv används följande beteckningar med de betydelser som här anges:

1. *offentliga myndigheter:* statliga, regionala eller lokala myndigheter, organ som lyder under offentlig rätt, sammanslutningar av en eller flera sådana myndigheter eller av ett eller flera sådana organ som lyder under offentlig rätt.

2. *organ som lyder under offentlig rätt:*

varje organ som

a) särskilt har inrättats för att tillgodose behov i det allmännas intresse, som inte är av industriell eller kommersiell karaktär,

b) är en juridisk person, och

c) vars verksamhet till största delen finansieras av statliga, regionala eller lokala myndigheter eller av andra organ som lyder under offentlig rätt eller som står under administrativ tillsyn av sådana organ eller vars förvaltning står under tillsyn av sådana organ eller i vars förvaltningsorgan, styrelseorgan eller tillsynsorgan mer än hälften av ledamöterna utses av statliga, regionala eller lokala myndigheter eller av andra organ som lyder under offentlig rätt.

3. *handling:*

a) allt innehåll, oberoende av medium (på papper eller lagrat i elektronisk form eller i form av ljudinspelningar, bildinspelningar eller audiovisuella inspelningar),

b) varje del av sådant innehåll.

4. *vidareutnyttjande:* personers eller rättssubjekts användning av handlingar som finns hos offentliga myndigheter för andra kommersiella eller icke-kommersiella ändamål än det ursprungliga ändamål för vilket handlingarna framställdes inom den offentliga verksamheten. Utbyte av handlingar mellan offentliga myndigheter som enbart sker i samband med deras offentliga verksamhet skall inte anses utgöra vidareutnyttjande.

5. *personuppgifter:* uppgifter enligt definitionen i artikel 2 a i direktiv 95/46/EG.

*Artikel 3*

**Allmän princip**

Om vidareutnyttjande av handlingar som finns hos offentliga myndigheter tillåts skall medlemsstaterna se till att villkoren i kapitlen III och IV tillämpas.

KAPITEL II

**BEGÄRAN OM VIDAREUTNYTTJANDE**

*Artikel 4*

**Krav vid behandling av begäran om vidareutnyttjande**

1. Offentliga myndigheter skall, på elektronisk väg om detta är möjligt och lämpligt, behandla en begäran om vidareutnyttjande och ge sökanden tillgång till handlingen för vidareutnyttjande eller, om det krävs en licens, färdigställa licenserbjudandet till sökanden inom en rimlig tid som överensstämmer med den tidsfrist som gäller för behandling av en begäran om tillgång till handlingar.

2. Om det inte har fastställts några tidsfrister eller andra regler för tillhandahållande inom rimlig tid av handlingar skall medlemsstaterna se till att offentliga myndigheter behandlar begäran och levererar handlingarna för vidareutnyttjande till sökanden eller, om det krävs en licens, färdigställer licenserbjudandet till sökanden inom högst 20 arbetsdagar från det att begäran inkommit. Denna tidsfrist får förlängas med ytterligare 20 arbetsdagar för begäran som är omfattande eller komplicerad. I sådana fall skall sökanden inom tre veckor efter den ursprungliga begäran underrättas om att det behövs mer tid för att handlägga den.

3. I händelse av avslag skall de offentliga myndigheterna underrätta sökanden om skälen för avslaget med hänvisning till relevanta bestämmelser om tillgång till handlingar i den medlemsstaten eller till nationella bestämmelser som antagits i enlighet med detta direktiv, särskilt artikel 1.2 a, b och c eller artikel 3. Om ett avslag är grundat på artikel 1.2 b skall den offentliga myndigheten även lämna en hänvisning till den fysiska eller juridiska person som är rättsinnehavare, om denna är känd, eller till den licensgivare från vilken den offentliga myndigheten har erhållit det aktuella materialet.

4. I alla beslut om avslag skall det anges vilka möjligheter det finns till överprövning om sökanden vill överklaga beslutet.

5. Offentliga myndigheter som omfattas av artikel 1.2 d, e och f skall inte behöva uppfylla kraven i den här artikeln.

KAPITEL III

## VILLKOR FÖR VIDAREUTNYTTJANDE

*Artikel 5*

### Tillgängliga format

1. Offentliga myndigheter skall se till att deras handlingar finns tillgängliga på elektronisk väg, om detta är möjligt och lämpligt, i alla redan befintliga format och i alla redan befintliga språkversioner. Detta skall inte medföra någon skyldighet för offentliga myndigheter att skapa nya handlingar eller att anpassa handlingar för att uppfylla detta krav, och det skall inte heller medföra någon skyldighet att tillhandahålla utdrag ur handlingar om detta skulle kräva orimligt stora ansträngningar och inte endast ett enkelt handgrepp.

2. Det kan inte på grundval av detta direktiv krävas av offentliga myndigheter att de skall fortsätta med framställning av en viss typ av handlingar för att dessa handlingar skall kunna vidareutnyttjas av en organisation inom den privata eller offentliga sektorn.

*Artikel 6*

### Avgiftsprinciper

Om avgifter tas ut får de samlade inkomsterna från leverans och tillåtelse till vidareutnyttjande av sådana handlingar inte överstiga kostnaden för insamling, framställning, reproduktion och spridning av dem, inklusive en rimlig avkastning på investeringar. Avgifterna bör vara kostnadsorienterade över en lämplig redovisningsperiod och beräknas i enlighet med de redovisningsprinciper som gäller för de berörda offentliga myndigheterna.

*Artikel 7*

### Öppenhet

Alla tillämpliga villkor och standardavgifter för vidareutnyttjande av handlingar som finns hos offentliga myndigheter skall fastställas i förväg och offentliggöras; om det är möjligt och lämpligt, skall detta ske på elektronisk väg. Den berörda offentliga myndigheten skall också ange vilka faktorer som kommer att beaktas vid beräkningen av avgifter för avvikande fall.

*Artikel 8*

### Licenser

1. Offentliga myndigheter får tillåta vidareutnyttjande av handlingar utan att ställa villkor eller får ställa villkor som omfattar relevanta frågor, när så är lämpligt genom en licens. Sådana villkor får inte i onödan begränsa möjligheterna till vidareutnyttjande och får inte användas för att begränsa konkurrensen.

2. De medlemsstater som använder licenser skall se till att standardiserade licenser för vidareutnyttjande av handlingar från den offentliga sektorn, vilka kan anpassas till varje enskild licensansökan, finns tillgängliga i digitalt format och kan behandlas på elektronisk väg. Medlemsstaterna skall uppmuntra alla offentliga myndigheter att använda de standardiserade licenserna.

KAPITEL IV

## ICKE-DISKRIMINERING OCH KONKURRENSBESTÄMMELSER

*Artikel 9*

### Icke-diskriminering

1. Alla gällande villkor för vidareutnyttjande av handlingar skall vara icke-diskriminerande för jämförbara kategorier av vidareutnyttjande.

2. Om handlingar vidareutnyttjas av en offentlig myndighet som utgångsmaterial för dess kommersiella verksamhet, som inte ryms inom myndighetens offentliga verksamhet, skall samma avgifter och andra villkor för tillhandahållande av handlingarna tillämpas för den verksamheten som för andra användare.

*Artikel 10*

### Förbud mot exklusiva avtal

1. Alla potentiella marknadsaktörer skall kunna vidareutnyttja handlingar, även om en eller flera marknadsaktörer redan utnyttjar förädlade produkter som bygger på dessa handlingar. Kontrakt eller andra avtal mellan de offentliga myndigheter hos vilka handlingarna finns och tredje man får inte innehålla något beviljande av ensamrätt.

2. Om en ensamrätt emellertid bedöms vara nödvändig för tillhandahållandet av en tjänst av allmänt intresse, skall giltigheten av skälet till att en sådan ensamrätt medges prövas regelbundet och under alla omständigheter vart tredje år. De exklusiva avtal som ingås efter det att detta direktiv har trätt i kraft skall vara öppna för insyn och göras tillgängliga för allmänheten.

3. Befintliga exklusiva avtal som inte omfattas av undantaget i punkt 2 skall upphöra att gälla när kontraktet löper ut eller under alla omständigheter senast den . . . (*).

KAPITEL V

**SLUTBESTÄMMELSER**

*Artikel 11*

**Genomförande**

Medlemsstaterna skall sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv senast den . . . (**). De skall genast underrätta kommissionen om detta.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser skall de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen skall göras skall varje medlemsstat själv utfärda.

*Artikel 12*

**Översyn**

1. Kommissionen skall se över tillämpningen av detta direktiv senast den . . . (***) och skall överlämna resultatet av denna översyn, tillsammans med eventuella förslag till ändringar av direktivet, till Europaparlamentet och rådet.

2. Översynen skall särskilt gälla direktivets räckvidd och konsekvenser, bland annat i vilken utsträckning vidareutnyttjandet av handlingar från den offentliga sektorn har ökat, följderna av de tillämpade avgiftsprinciperna och vidareutnyttjandet av officiella handlingar av lagstiftningskaraktär och administrativ karaktär samt ytterligare möjligheter att förbättra den inre marknadens funktion och utvecklingen av den europeiska innehållsindustrin.

*Artikel 13*

**Ikraftträdande**

Detta direktiv träder i kraft samma dag som det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.

*Artikel 14*

**Adressater**

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i . . .

| *På Europaparlamentets vägnar* | *På rådets vägnar* |
|---|---|
| *Ordförande* | *Ordförande* |

(*) Fem år efter det att detta direktiv har trätt i kraft.

(**) 18 månader efter det att detta direktiv har trätt i kraft.

(***) Tre år efter det datum som avses i (*).

## RÅDETS MOTIVERING

### I. INLEDNING

1. Den 5 juni 2002 antog kommissionen detta förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv ([1]). Förslaget grundas på artikel 95 i fördraget.

2. Europaparlamentet avgav sitt yttrande den 12 februari 2003, Ekonomiska och sociala kommittén den 11 december 2002 och Regionkommittén den 21 november 2002.

3. Kommissionen lade fram sitt ändrade förslag för Europaparlamentet och rådet den 19 mars 2003 ([2]).

4. Den 26 maj 2003 antog rådet sin gemensamma ståndpunkt i enlighet med artikel 251 i fördraget.

### II. SYFTE

Direktivets syfte är att fastställa en minimiuppsättning gemensamma regler för att, när det gäller vidareutnyttjande av handlingar från den offentliga sektorn, säkerställa att samma grundvillkor gäller för alla aktörer på den europeiska informationsmarknaden, att villkoren för vidareutnyttjande blir öppnare och att omotiverade snedvridningar av marknaden undanröjs. Harmoniseringsgraden är relativt liten och de nationella reglerna för tillgång till offentlig information och nivån på uppgiftsskyddet i medlemsstaterna påverkas inte.

### III. ANALYS AV DEN GEMENSAMMA STÅNDPUNKTEN

Den gemensamma ståndpunkten överensstämmer med det övergripande syftet i kommissionens förslag och rådet har där även allmänt sett samma syn på de medel som föreslås för att uppnå detta syfte.

Förslaget har emellertid omformulerats under loppet av diskussionen i rådet. Ordningsföljden för artiklarna och skälen i ingressen har dessutom ändrats om något för att åstadkomma större tydlighet och användarvänlighet. Följande huvudpunkter i den gemensamma ståndpunkten skiljer sig från kommissionens förslag:

1. I den gemensamma ståndpunkten har titeln på det föreslagna direktivet ändrats genom att hänvisningen till kommersialisering har strukits i själva direktivet såvida den inte har behövts för specifik hänvisning. Rådet ansåg att termen ”vidareutnyttjande” täcker både kommersiell och icke-kommersiell användning, såsom anges i artikel 2.

2. I den gemensamma ståndpunkten har artikel 1 ändrats genom att två nya punkter har lagts till i vilka räckvidden för direktivet specificeras på så sätt att reglerna om tillgång till handlingar som finns hos medlemsstaternas offentliga myndigheter inte ändras och att inte heller skyddet för enskilda personer med avseende på personuppgifter påverkas. I den senare punkten återges sakinnehållet i artikel 1.2 c i det ursprungliga förslaget. Rådet ansåg det också lämpligt att lägga till en formulering för att uttryckligen ange att handlingar som man redan nu är förhindrad att få tillgång till enligt bestämmelser om tillgång i medlemsstaterna inte skall omfattas av direktivets räckvidd. Dessa punkter har förtydligats ytterligare i skäl 9 i ingressen.

([1]) EGT C 227, 24.9.2002, s. 382.

([2]) Ännu ej offentliggjort i EUT.

3. I artikel 2 har rådet strukit definitionen av ”allmänt tillgänglig handling” eftersom den skulle ge upphov till onödig förvirring i direktivet som handlar om vidareutnyttjande av och inte tillgång till handlingar. Andemeningen i denna definition har överförts till artikel 1.3 i den gemensamma ståndpunkten i vilken man gör åtskillnad mellan rätt till tillgång (medlemsstaternas befogenhet) och vidareutnyttjande av handlingar som görs tillgängliga. Å andra sidan har definitionen av ”vidareutnyttjande” utvecklats ytterligare för undvikande av tvetydighet när det gäller utbyte av handlingar mellan offentliga myndigheter i samband med deras offentliga verksamhet. Definitionerna i direktivet har förtydligats ytterligare i de nya skälen 10 och 11.

4. Artikel 3 i förslaget, som rör den allmänna principen i direktivet, har ändrats för att göra den tydligare. I den nya lydelsen anges subjektet (medlemsstaterna), skyldigheten (villkoren i kapitlen III och IV skall tillämpas) och objektet (om vidareutnyttjande av handlingar som finns hos offentliga myndigheter tillåts). Genom den nya lydelsen utgår å andra sidan hänvisningen till kommersiella och icke-kommersiella ändamål med vidareutnyttjandet vilken har överförts till artikel 2.4 i den gemensamma ståndpunkten.

5. I artikel 4.2 i den gemensamma ståndpunkten har tidsramar för behandlingen av begäran om vidareutnyttjande angetts för de fall då inga tidsfrister eller andra regler om tillhandahållande av handlingar är fastställda i medlemsstaterna. För att handlingar skall tillhandahållas i rimlig tid har en tidsfrist på 20 arbetsdagar införts och denna kan förlängas med ytterligare 20 arbetsdagar när det gäller en omfattande eller komplicerad begäran.

6. I artikel 6 om avgifter har rådet ändrat lydelsen. En hänvisning till redovisningsprinciper har lagts till med hänsyn till offentliga myndigheters praxis att avskriva investeringar över flera år. Skäl 14 har också förtydligats i detta avseende. I artikel 7 i den gemensamma ståndpunkten har öppenheten utökats genom tillägg av en lydelse om att offentliga myndigheter skall ange inte bara tillämpliga villkor och standardavgifter för vidareutnyttjande utan också vilka faktorer som kommer att beaktas vid beräkningen av avgifter för avvikande fall.

7. Offentliga myndigheter får tillåta vidareutnyttjande av handlingar utan att ställa villkor eller får ställa villkor, när så är lämpligt genom licens. För att beakta de olika möjligheterna har rådet ändrat lydelsen i artikel 8 i sin gemensamma ståndpunkt och ytterligare förtydligat skäl 16. I artikeln uppmuntras nu alla offentliga myndigheter att använda de standardiserade licenserna.

8. När det gäller exklusiva avtal har rådet lagt till en ny punkt till artikel 10 med ett förtydligande av situationen i fråga om befintliga exklusiva avtal. I den nya punkten fastställs en tidsfrist för när de skall upphöra att gälla så att de anpassas till direktivets räckvidd och verkan.

9. I artikel 12 har rådet angett syftet med översynen av direktivet för att säkerställa en fullständig undersökning av de fördelar som man förväntas uppnå med det.

Översynen skall särskilt gälla frågan om i vilken utsträckning vidareutnyttjandet av handlingar från den offentliga sektorn, till exempel officiella handlingar av lagstiftningskaraktär och administrativ karaktär, har ökat, följderna av de tillämpade avgiftsprinciperna samt ytterligare möjligheter att förbättra den inre marknadens funktion och utvecklingen av den europeiska innehållsindustrin.

## IV. **EUROPAPARLAMENTETS ÄNDRINGSFÖRSLAG**

### 1. **Ändringsförslag från Europaparlamentet som godkändes av kommissionen och antogs av rådet**

— Ändringsförslag 3 har införlivats i skäl 4 i den gemensamma ståndpunkten med undantag av förslaget om att stryka hänvisningen till verksamhet på affärsområdet.

— Rådet ansåg att den ändring som Europaparlamentet föreslår i ändringsförslag 4 beträffande skäl 6 redan omfattas av första meningen i detta skäl.

— Ändringsförslag 34 har införlivats i skäl 14 i den gemensamma ståndpunkten i den mån som det är förenligt med artikel 6. Ändringen av ”handlingar” till ”information” har dock inte godkänts (se första strecksatsen i punkt 2 i detta avsnitt).

— Rådet införlivade sista delen av ändringsförslag 10 i skäl 9 i sin gemensamma ståndpunkt, om än något omformulerad. Första delen av ändringsförslaget kunde emellertid inte godkännas eftersom den handlar om tillgång snarare än om vidareutnyttjande.

— Den första redaktionella ändringen som föreslås i ändringsförslag 12 har godkänts av rådet. Resten av ändringsförslaget ansågs inte lämplig eftersom den hänför sig till tillgång.

— Sakinnehållet i ändringsförslag 14 införlivades i artikel 1.2 c i den gemensamma ståndpunkten.

— Rådet införlivade ändringsförslag 26 i artikel 9.2 i den gemensamma ståndpunkten med undantag av ändringen av ”handlingar” till ”information”.

— Rådet godkände den princip som uttrycks i ändringsförslag 32, i vilket översynsklausulen i artikel 12.2 anges, men föredrog en annan lydelse. Den del av ändringsförslaget i vilken hänvisning görs till ett skäl i en artikel ansågs dessutom inte lämplig.

2. **Ändringsförslag från Europaparlamentet som godkändes av kommissionen men inte antogs av rådet**

— Rådet har inte antagit ändringsförslagen 1, 27 och 28 eftersom det anser att begreppet ”information” är för vidsträckt och att ordet ”handlingar” bättre speglar den väsentliga avsikten med direktivet och är en tydligare term med hänsyn till dess genomförande. I den mån andra ändringsförslag från Europaparlamentet rör samma ändring godkändes inte heller dessa.

— Rådet införlivade inte ändringsförslagen 7 och 18 vilka kommissionen godkände endast delvis. Rådet ansåg att dessa ändringsförslag går utöver räckvidden för direktivet både med avseende på hänvisningarna till system för datainsamling och presentationen av information.

— Rådet ansåg att den ändring i artikel 1.2 d som föreslås i ändringsförslag 13 inte är nödvändig eftersom det ger en definition av termen ”finns hos” i skäl 11 i den gemensamma ståndpunkten.

— Rådet kunde inte anta det tillägg i artikel 5.1 som föreslås i ändringsförslag 20 eftersom det är för vagt och skulle kunna förorsaka problem vid införlivandet av direktivet.

— Den första ändringen som föreslås i ändringsförslag 21 införlivades i artikel 4.3 i den gemensamma ståndpunkten, dock med ändrad lydelse. Rådet kunde emellertid inte godkänna den andra ändringen som föreslås i detta ändringsförslag. Rådet ansåg att det inte är lämpligt att förutsätta att fall av ”trolöshet” förekommer inom en offentlig myndighet och att det kan visa sig svårt att bevisa eventuella fall av ”trolöshet”.

— Rådet ansåg det inte nödvändigt att ange rätten att begära en översyn av avgifterna (ändringsförslag 24) vilket skulle strida mot principerna i artikel 6. Detta gör dock inte skyldigheterna i artikel 6 mindre bindande. Detta är förenligt med andra bestämmelser i den gemensamma ståndpunkten i vilka specifika hänvisningar till överklagande inte heller har gjorts.

— Rådet ansåg att ändringsförslag 31 inte är ett lämpligt tillägg. Sakinnehållet i första delen av ändringsförslaget omfattas emellertid av skäl 15. Sakinnehållet i andra delen av ändringsförslag är dessutom en fråga som medlemsstaterna själva skall besluta om.

3. **Ändringsförslag från Europaparlamentet som inte antogs av vare sig kommissionen eller rådet**

— Ändringsförslagen 2, 15 och 17 godkändes inte eftersom de handlar om tillgång och om öppenhet när det gäller tillgång gentemot medborgarna i allmänhet, medan direktivet handlar om vidareutnyttjande av handlingar. Rådet ansåg att hänvisningen till ”på elektronisk väg” i ändringsförslag 17 redan omfattas av artikel 5.1 i den gemensamma åtgärden.

— Ändringsförslag 30, som innebar att en juridisk skyldighet om att uppmuntra vidareutnyttjande skulle ha lagts till i artikel 9 i det ursprungliga förslaget, godkändes inte eftersom det ansågs alltför vagt med hänsyn till införlivande och genomförande. Principen i denna punkt togs upp i de båda sista meningarna i skäl 9 i den gemensamma ståndpunkten.

— Rådet antog inte ändringsförslag 33 eftersom det ansåg att Europaparlamentets viktigaste önskemål i detta ämne redan har tillgodosetts, i synnerhet i artiklarna 6 och 7 i den gemensamma ståndpunkten.